

Allu

En metode til at støtte grønlandske efterskoleelever I Danmark

Indledning

Foreningen Grønlandske Børn har i perioden 2015-2019 udviklet og afprøvet Allu som metode til at understøtte grønlandske unge, der tager på efterskole i Danmark. Allu er blevet til efter anbefaling i rapporten "Grønlandske Unge på Efterskole i Danmark" (2014) og tilbyder unge grønlandske efterskoleelever et netværk, der gør det nemmere for dem at gennemføre og trives under opholdet på en dansk efterskole. Modellen er udviklet og afprøvet med støtte fra den A.P. Møllerske Støttefond.

På de kommende sider kan du læse om Allu-modellens målsætninger og de forskellige elementer, som er afgørende for at lykkes med at indfri målene:

Modellen er beskrevet af Socialt Udviklingscenter SUS, som har været ekstern evaluatør i 2017-2019. Modelbeskrivelsen er lavet med inspiration fra en eksisterende kvalitetsmodel¹, der er velegnet til at komme rundt om de forskellige nøgleelementer i en metode, som tilsammen sikrer høj kvalitet.

Viden om udviklingsprocessen og den forskel Allu gør for de unge i målgruppen, finder du i den afsluttende afrapportering til den A.P. Møllerske Støttefond "Allu – netværk for unge grønlændere på efterskole i Danmark" fra 2019.

Målsætninger

Allu betyder sælens åndehul og er et netværkstilbud til grønlandske efterskoleelever i Danmark. At fuldføre et succesfuldt efterskoleophold er et stærkt kort at have på hånden og giver gode forudsætninger for at fortsætte i uddannelsessystemet. Men det kan være udfordrende at rejse langt

¹ <https://www.raadgivningsdanmark.dk/akkreditering/kvalitetsmodel/>

væk hjemmefra i en tidlig alder. At blive en del af hverdagen i et dansk uddannelses- og ungefællesskab. At leve med savnet. Derfor skal Allu medvirke til, at grønlandske unge på efterskole i Danmark gennemfører deres efterskoleophold og tilegner sig den viden og erfaring, de har brug for. Det gør dem bedre rustet til at gennemføre en ungdomsuddannelse, når de vender tilbage til Grønland.

Ambitionen med Allu-forløbene er derfor:

- ✓ At mindst 100 grønlandske unge på efterskole i Danmark deltager i Allu hvert år
- ✓ At 90 % af de deltagende unge gennemfører deres efterskoleophold.
- ✓ At de unge oplever, at deres deltagelse i projektet har haft betydning for, at de har gennemført efterskoleopholdet.
- ✓ At de unge går fra at være en perifer til en mere integreret del af det sociale fællesskab på deres efterskole
- ✓ At de unge oplever, at de har udvidet deres netværk, som gavner dem her og nu, men også på sigt i Grønland
- ✓ At de unge er blevet inspireret til at have en drøm for deres videre uddannelsesforløb.

"Det har haft en afgørende betydning for vores tre grønlandske elever, at de har deltaget til Allu. De har kunnet spejle sig i andre grønlandske efterskoleelever og udveksle oplevelser og erfaringer. Det har også givet dem et netværk, som de både under og efter skoleopholdet kan have glæde af."

Efterskolelærer

Målgruppe og forløb

Målgruppen for Allu-forløbene er grønlandske unge, som på grund af sproglige og sociale udfordringer er i risiko for at afbryde deres efterskoleophold før tid, eller som har brug for ekstra støtte for at få et mere optimalt udbytte af deres efterskoleår. De oplever i forskellig grad:

- ✓ Mistrivsel allerede før de tager på efterskole
- ✓ Manglende dansk kundskaber
- ✓ Hjemve, ensomhed og mistrivsel på efterskolen
- ✓ Vanskeligheder med at 'knække koden' til de danske fællesskaber

Allu-forløbet

Der gennemføres ét Allu-forløb hvert skoleår. Et Allu-forløb består af 5 weekender, hvor 30-70 unge og ca. 10 frivillige mødes om aktiviteter, dialog og fællesskab.

Forud for (og sideløbende med) et Allu-forløb samarbejder Allu med De Grønlandske Huse og en lang række efterskoler om at nå ud til målgruppen, så de får kendskab og lyst til at deltage. Det er vigtigt at fx uddannelsesvejlederne i De Grønlandske Huse og efterskolerne har kendskab til Allu, så de kan gøre de unge opmærksomme på muligheden for et grønlandsk netværk.

Så vidt muligt deltager de unge helt fra starten, men der friholdes pladser, så der er mulighed for

løbende optag, når unge får behov for Allu i løbet af skoleåret.

Målet er ikke, at de unge deltager i alle weekender. Der bakkes op om, at de deltager i aktiviteter på deres efterskole, og at de deltager på de Allu weekender, de har behov for det. Weekenderne placeres, så de så vidt muligt undgår overlap med weekender, hvor mange efterskoler har aktiviteter, som fx skiferieuger, efterskolernes dag mm.

Imellem Allu-weekenderne holdes kontakten gennem sociale medier, og der arbejdes løbende på at de unge skaber netværk med hinanden. På den måde bliver Allu et støttende netværk i hverdagen og for mange unge i tiden efter efterskoleopholdet.

De unge kan desuden ringe eller skrive til Allu hvis de har brug for hjælp med konkrete spørgsmål. Kontakten går via den ansatte eller den frivillige, som de har den bedste kontakt til. Allu hjælper desuden de unges private og professionelle netværk videre til de rette muligheder for hjælp, når der er behov for det.

Organisering og ledelse

Allu er forankret i Foreningen Grønlandske Børn, der er en medlemsorganisation. Projektlederen er forankret i sekretariatet under ledelse af generalsekretæren.

Allu er i vid udstrækning båret af frivillige kræfter, men med sparring og støtte fra lønnede medarbejdere. Teamet omkring Allu består af minimum 15 frivillige, hvoraf 2 har en ledende rolle i afviklingen af allu-forløbet. For at gennemføre Allu-forløb er der desuden behov for en projektleder, en studentemedarbejder samt administrativ bistand fra sekretariatet i FGB (lønnede).

Projektlederen er ansvarlig projektets kvalitet - herunder for uddannelse og faglig sparring til de frivillige samt for dialogen med Allus samarbejdspartnere. Projektlederen er desuden ansvarlig for løbende evaluering og udvikling. Studentemedarbejderen bistår med administration og koordinering fx i forbindelse med tilmeldinger til weekender, opfølgning ved afbud og kontakt til de voksne omkring de unge. Endelig er der løbende bistand fra Foreningen Grønlandske Børns sekretariatet til indhentning af børneattester, bogføring og regnskab, IT-support mm.

Frivilligledernes ansvar er at sætte holdet til de enkelte weekender og desuden koordinere planlægning, gennemførelse og evaluering af weekenderne. Sammen med de frivillige ledere er der udarbejdet en drejebog for et Allu skoleår, hvori der er indskrevet arbejdsopgaver, procedurer og sparring med ledelsen.

I planlægning og gennemførelse af allu-weekenderne spiller de frivillige en central rolle. Alle aktiviteter planlægges af frivilligruppen med vægt på at sikre deres engagement og ejerskab. Frivilliglederne spiller her en central rolle, fordi de frivillige kommer fra hele landet og primært kun samles i forbindelse med selve weekenderne.

Allu kan ikke gennemføres uden løbende samarbejde med en række forskellige aktører, som er i kontakt med de unge før, under og efter efterskoleopholdet. For at sikre rekruttering og koordineret støtte til de unge samarbejder Allu med:

- ✓ De Grønlandske Huse i Danmark
- ✓ Uddannelsesvejledningen i Grønland
- ✓ Efterskolerne

- ✓ Efterskoleforeningen
- ✓ De unges kontaktfamilier
- ✓ De unges forældre
- ✓ Uddannelsesstyrelsen i Grønland

Der har i udviklingsfasen været nedsat en følgegruppe af de centrale aktører. Det har haft stor værdi for samarbejdet at mødes på tværs, og der arbejdes derfor for at videreføre gruppen.

Værdier

Allu's arbejde hviler på følgende værdier:

- ✓ **Frirum** – Allu skal være et sted, hvor skuldrene falder på plads, man kan trække vejret og der ikke er krav om at passe ind i en bestemt norm.
- ✓ **Kulturfællesskab** – Vi dyrker styrkerne og glæden ved at være grønlandsk for på den måde at skabe et godt ståsted for at møde og blive en del af de danske fællesskaber.
- ✓ **Accept og mestring** – Grønlandske unges vilkår i uddannelsessystemet er anderledes end danske unges. De er langt væk hjemmefra og sprogligt og kulturelt på udebane. Vi hjælper dem til at acceptere og håndtere vilkårene, så det ikke bliver en hindring for uddannelse.
- ✓ **Fællesskab** – Alle unge har brug for at høre til. Allu skaber relationer og netværk, der rækker ud over weekenderne og ud over efterskoleopholdet.
- ✓ **Styrkefokuseret** - Alle kan noget. Allu skaber rammer, hvor alle kan bidrage og have værdi, selvom man bidrager helt forskelligt.
- ✓ **Frivillighed** – Det er frivilligt at komme til Allu-weekenderne og de unge mødes af frivillige. Den relation, der kommer af det aktive tilvalg, har en værdi i sig selv.
- ✓ **Ejerskab og indflydelse** – vi organiserer weekenderne, så de skaber ejerskab og giver indflydelse, både til de frivillige og til de unge.

Fagligt fundament og metoder

Det, Allu konkret gør i mødet med de unge, udgør modellens faglige fundament og metoder.

Peer-fællesskab på tværs af efterskoler: Den grundlæggende metode er at samle de unge på tværs af efterskoler og give dem adgang fællesskabet med hinanden.

Weekender der veksler mellem frirum og forpligtigelser: Alle allu-weekender rummer både selvvalgte aktiviteter og aktiviteter, der er planlagt på forhånd. Det sker for at give de unge frirum og læringsrum. Weekenderne veksler derfor mellem:

Selvvalgt aktivitet og leg: På weekenderne planlægges en række aktiviteter som har til formål at være legende, sjove og selvvalgte. Her bygges fællesskaber og 'holdes fri' fra hverdagen.

Erfaringsdeling: En række af weekendernes aktiviteter er organiseret dialog om og

refleksion over emner, der kan være udfordrende for de unge i ungdoms- og efterskolelivet. Det kan fx være kulturmødet, hjemve, uddannelsesvalg mm. Det giver de unge mulighed for at spejle sig i hinanden og træne refleksion.

Uddannelsesinspiration: Undervejs i weekenderne lægges op til dialog om de unges videre uddannelsesvalg. Det sker for at støtte op om den uddannelsesvejledning, som i forvejen varetages af De Grønlandske Huse. Én weekend fokuserer særligt på inspiration til uddannelse gennem oplæg og dialog. På de øvrige weekender sker det mere uformelt - som en opmærksomhed på at fange de unges talenter og drømme som noget, der kan blive til uddannelsesdrømme.

Pligter: De unge deltager aktivt i de praktiske opgaver som madlavning, opvask mm. Det understøtter fællesskabet og samtidig er det ofte der, de uformelle samtaler med de unge opstår.

Rollemodeller: Der lægges vægt på, at en del af de frivillige selv er unge og under uddannelse. Det skaber rollemodeller. Der er desuden fokus på, at rekruttere frivillige med grønlandsk baggrund.

Sociale medier som metode: For at skabe et fællesskab, der rækker ud over weekenderne og ud over efterskoleopholdet, anvendes sociale medier som forbindelsesled mellem de unge.

Livline til Allu: De unge kan ringe til medarbejdere eller frivillige i Allu hvis de står i konkrete udfordringer og har brug for nogen at tale med. Allu har mulighed for at bygge bro og skabe kontakt til relevante professionelle, hvis de unge eller de voksne omkring dem oplever udfordringer, de ikke kan løse selv.

Kompetencer

Allu-weekenderne samler op til 70 teenagere, hvoraf en del har 'noget i rygsækken'. Weekenderne gennemføres af frivillige fra hele landet, som primært samles på selve weekenderne. Det stiller store krav både til de frivillige, frivilliglederne og de lønnede medarbejdere.

De frivilliges kompetencer

Når jeg kommer til Allu, så er det lidt som at komme til en lille boble, som vi har skabt. En lille familie. De små øjeblikke er vigtige. Som når man skræller gulerødder i køkkenet og snakker med de unge, og man kommer helt tæt på hinanden. Eller når man sidder og tegner. Ikke dybe snagende samtaler, men bare lidt om de unges dage og oplevelser. Det er gyldne øjeblikke for mig!" (frivillig)

Frivilligruppen er en blandet gruppe på 15-20 personer, hvor de fleste er unge studerende og en del har grønlandsk baggrund eller anden tilknytning til Grønland. Mangfoldigheden i gruppen ses som en styrke. Der tilstræbes at have grønlandstalende frivillige med på især de første weekender, fordi en del af de unge mangler dansk kundskaber. De frivillige rekrutteres fra hele landet gennem Foreningen Grønlandske Børns netværk, de frivilliges egne netværk og tilgængelige frivilligplatforme. Desuden rekrutteres unge grønlændere fra andre af Foreningen Grønlandske Børns projekter.

Projektlederen rekrutterer frivilliglederne og i samarbejde med dem rekrutteres og udvælges de øvrige frivillige.

De kompetencer, de frivillige skal have, knytter sig både til de praktiske opgaver på weekenden (indkøb, logistik, madlavning mm) og til de pædagogiske opgaver med skabe en god ramme for de unge. Endvidere skal de frivillige kunne krisehåndtere, når der opstår konflikter eller kriser i de unges liv.

Frivilliglederne spiller en central rolle i afviklingen af Allu-forløbene. De varetager planlægningen og mødes typisk først med de andre frivillige nogle timer, før de unge kommer. Ud over at have samme kompetencer som de øvrige frivillige, så skal frivilliglederne kunne engagere de frivillige og lede planlægningen på tværs af store afstande. Frivilliglederne er bindeleddet mellem Foreningen Grønlandske Børn og de frivillige.

For at sikre, at de frivillige er klædt på til opgaven og får kvalificeret sparring, afholder Allu:

- Lederuddannelse for frivilliglederne (weekendkursus)
- Uddannelsesweekend for hele frivilligruppen
- Personlige udviklings- og trivselssamtaler. Projektleder afholder samtaler med frivilliglederne, som afholder samtaler med de øvrige frivillige
- Ét frivilligmøde mellem hver alluweekend, med projektleder, frivilligledere samt evt. andre relevante medarbejdere fra sekretariatet. Mødet kan foregå over skype
- Desuden oplyses de frivillige om øvrige relevante kursustilbud udenfor Foreningen Grønlandske Børn

Projektlederen deltager i de første to weekender i hvert Allu-forløb for at sikre sparring og understøtte sidemandsoplæring af de frivillige.

De lønnedes kompetencer

Projektets aktiviteter er i meget høj grad båret af frivillige. Det har dog vist sig afgørende at knytte lønnede kræfter til for at understøtte, aflaste og give sparring til de frivillige.

Planlægningen af weekenderne er en relativt krævende logistisk opgave. De unges situation og baggrund gør, at man undertiden står i menneskeligt svære situationer. Derfor er der brug for en bred vifte af kompetencer, som kan sættes i spil både 'tæt på' i mødet med de unge og 'langt fra', når opgaven er at koordinere eller sparre med frivilliglederne.

Hvis noget går galt, så ringer vi til Nathasja (projektleder). Hun er altid backup, hvis det brænder på, så kan hun hoppe på det næste tog. Det er rart at vide, at hvis der sker noget, så er hun klar til at komme og hjælpe eller finde en anden, der er tættere på". (frivilligleder)

Projektlederen skal have pædagogisk viden og kunne bruge den til at understøtte udviklingen af gode fællesskaber, der engagerer og griber, når der opstår en krise. Den viden skal både kunne anvendes i det direkte møde med de unge og som sparringspartner for de frivillige.

Desuden skal projektlederen have viden om frivilligledelse og kunne træne frivilliglederne i at lede den øvrige frivilligruppe.

Endelig er der brug for en projektleder med almindelige projektledelseskompetencer, såsom planlægning, udvikling, evaluering, fundraising, afrapportering mm. - og ikke mindst stærke samarbejdskompetencer i forhold til interne og eksterne samarbejdspartnere.

Studentemedarbejderen understøtter de frivilliges opgave omkring logistik og planlægning. Der er

brug for en velfungerende administrator, der kan overskue store mængder af information og kan koordinere med sans for detaljer. Desuden er der brug for en studentermedarbejder med gode kommunikative evner, da arbejdet ofte indebærer dialog med de unge og deres netværk.

Endelig er der mange af de unge, der ikke taler dansk, når de starter på efterskole. Derfor er det vigtigt med mindst én medarbejder der taler grønlandsk – især i begyndelsen af skoleåret.

De unge om Allu og efterskolelivet

At blive mere åben

Jeg deltager i Allu, da jeg nogen gange har behov for at bruge det grønlandske sprog. Og få nye venner; jeg har behov for at få flere nye bekendtskaber, mens jeg er i Danmark, og jeg kan få flere steder at henvende mig.

Jeg har også behov for at blive mere åben overfor mine skolekammerater. Jeg er i Allu, da jeg der kan tale grønlandsk. Og når jeg kommer tilbage på efterskolen, så er jeg mere åben overfor de andre.

Så jeg er i Allu for ikke at bliver mere lukket på efterskolen.

(oversat fra grønlandsk)

Jeg er altid alene på efterskolen

Efterskolen passer ikke til mig. Jeg glæder mig til efterskoleopholdet er færdigt. Min far sagde, at jeg skulle tage på efterskole for at lære dansk. Jeg kunne selv vælge. Følte at jeg skulle sige ja.

Jeg har altid været alene på min efterskole. Det er svært at bliver venner med de andre. Jeg er ikke glad på efterskolen – lidt ked af det. Det, jeg har fået ud af efterskolen, er at snakke lidt bedre dansk. Har fået én ven, men vi bruger ikke tid sammen på efterskolen. Efterskolen er alligevel lidt bedre end jeg havde forestillet mig. Der er god mad! Skal på efterskole igen til næste skoleår. Glæder mig, tror det bliver end i år. Alt bliver bedre. Jeg pjækker meget i år. Jeg vil ikke pjække til næste år. Tror det bliver nemmere at få venner.

Jeg tager på Allu weekend for at være sammen med venner og grønlandere. Jeg er meget glad, når jeg er på Allu weekend. Det betyder alt. Det giver mig lyst til at fortsætte på efterskolen.

Måske hvis der ikke havde været Allu weekender, var jeg ikke blevet i Danmark. Har fået nye venner på Allu weekenderne, som jeg skriver også med den udover weekenden. Nye venskaber som holder for altid.

Vil du vide mere om Allu?

Kontakt Foreningen Grønlandske Børn, hvis du vil vide mere om arbejdet med at skabe netværk for unge grønlændere på efterskole i Danmark.

www.fgb.dk

Tlf. +45 3531 4424

